

Plan til Gravgaard paa Sundby Kirkegaard, København.
Se Teksten S. 59.

Gravgaard paa Sundby Kirkegaard.

Af Assistent *Axel Christensen.*

Som Modstykke til den almindelige Anlægsmaade for Kirkegaardsafdelinger har Københavns Begravelsesvæsen for nylig anlagt en Gravgaard paa Sundby Kirkegaard.

Hele denne Gravgaard er meget stærkt udnyttet, uden at man dog føler det saa meget som ved de ensartede Rækker. Den er indrammet med Thujahække, mens Baghække er tænkt ca. 2 m høje og Sidehækkene ca. 0,50 m.

Midt i Anlægget er anbragt en Vandkumme flankeret af 4 Birke, og paa Siderne heraf er anlagt 2 smaa Plæner med Rosenbede. De enkelte Gravsteder er udlagt i en letsælgelig Størrelse. Monumenternes Højde er fastsat til 1,5 m som Maximum.

Et Anlæg af denne Art, hvor det er nødvendigt, at Kirkegaarden klipper alle Hækkene, er naturligvis noget dyrere at vedligeholde; men hvis man ved Salg af Gravstederne tager Betaling for Klipping af Hæk, saalænge Gravstedet er købt, vil man kunne indvinde denne Udgift, og man kan, hvis Gravstedsejeren lader Kirkegaarden passe Gravstedet, refundere ham dette Beløb i den aarlige Vedligeholdelse.

Verdenskrigens Kirkegaarde.

Af Havearkitekt *Johannes Tholle.*

(Fortsat).

Da Krigens var endt, og de mange Mennesker blev brødløse, fandt et ikke ringe Antal Beskæftigelse ved den Industri, som i Træ eller Sten lavede Mindesmærker for de mange Millioner af Døde indenfor Nationernes Rækker, og i denne første Fredens Tid paabegyndtes da den Udsmykning og omhyggelige Indretning af Krigskirkegaardene, som i adskillige Aar derefter er fortsat, og som har formaaet at præge hver Nations Kirkegaarde paa sin Maade, ofte med Materialer fra Hjemlandet. Saaledes forfærdigedes Størstedelen af Mindesmærkerne til mere end 1 Million britiske Soldater i Moderlandet England af engelske Materialer (Kalksten).

Ser vi paa Vestfronten, som Forfatteren af disse Linier besøgte i 1925, da optages denne særligt af engelske, franske, belgiske, amerikanske og tyske Kirkegaarde. Det *britiske Riges* Krigskirkegaarde er ens overalt i Verden, hvor saa end Rigets Sønner er faldne. Indtil de mindste Enkeltheder er denne Ensartethed gennemført, saaledes som Uniformen var ens for de Kæmpende, og kun Uregelmæssigheder i Terræn eller Klimaforholdenes Indflydelse paa Planteverdenen har givet Variation i Zonernes Kirkegaarde. Hovedidéen er den af Sandstensmur indhegnede Begravelsesplads, i hvis Murhjørner der knejser en monumental „Pavillon“, og midt paa Arealet et Kæmpekors („the Cross of Sacrifice“) og en Sarkofag („the Stone of Remembrance“) med Indskriften: „Deres Navne lever evigt“. Arealet optages iøvrigt af Rækker af fuldkommen ensartede Stentavler, bærende den Afdødes Navn, Regiments- eller Vaabenmærke o. desl. og med Tilføjelse af Ordene: „En Soldat fra den store Krig. Hans Navn lever evigt“. Disse Ord er ogsaa sat over dem, der døde ukendt, om muligt med Anførelse af Afdelingsmærke, Regimentsnavn, eller hvad der har været kendt, og med det rørende og store Ord: „Kendt hos Gud“. Disse Stentavler staar ofte med Ryggen imod hinanden. Brede og lange Stauderabatter løber langs foran dem, og imellem disse Rabatter breder det velplejede Græstæppe sig. Det hele er et imponerende,